

((I))

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد محیط زیست

با ۳ تراپیش:

۱- زیستگاهها و تنوع زیستی

۲- آبادگاه‌های محیط‌زیست

۳- ارزیابی و آمایش سوزنی

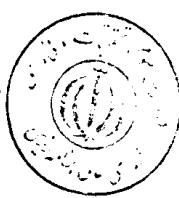

گروه کشاورزی

کمیته تخصصی محیط‌زیست

این برنامه در جلسه ۳۳۸ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد محیط زیست

گروه: کشاورزی	کمیته تخصصی: محیط زیست
رشته: محیط زیست	گرایش: ۱- زیستگاهها و تنوع زیستی
۲- آبادگان محیط زیست	۳- آبادگان محیط زیست
دوره: کارشناسی ارشد	کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه ۴۱۴ (نوفمبر) سپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ که در ادامه جلسه ۴۱۴ تشکیل شد براساس طرح دوره کارشناسی ارشد محیط زیست که توسط گروه کشاورزی تهیه شده، به تأیید رسیده است. برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد. و مقرر می‌دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد محیط زیست از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع صوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره کارشناسی ارشد محیط زیست مصوب جلسه ۱۴۳ مورخ ۹/۹/۱۳۶۷ برای این گروه از دانشجویان منسخه می‌شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد محیط زیست در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره جلسه ۳۲۸ (فوق العاده) شورای سپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹،

(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد محیط زیست

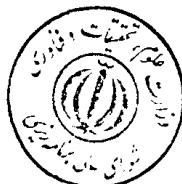
(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد محیط زیست با گرایش: ۱- زیستگاهها و
نوع زیستی ۲- آبودکهای محیط زیست ۳- ارزیابی و آمیخت سوزمین که از طرف
گروه کشاورزی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره جلسه ۳۲۸ (فوق العاده) شورای سپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹، در خصوص
برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد محیط زیست، صحیح است، به مرور اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

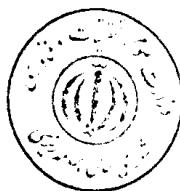
دکتر تیمور توکلی
رئیس گروه کشاورزی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحد های مجری ابلاغ فرماید.

دکتر حسن خالقی

دبیر شورای علوم و آموزش عالی

فصل اول

مشخصات کلی، دوره کارشناسی ارشد رشته

مهندسی منابع طبیعی - محیط زیست

١-تعريف و هدف

دوره کارشناسی ارشد در رشته محیط زیست یکی از رشته های تخصصی علوم منابع طبیعی است که مجموعه ای از دانش های مربوط به این رشته را در بر می گیرد پذیرفته شدگان این دوره با تکیه بر علومی که در درجه کارشناسی فرا گرفته اند با نگرش عمیق تر به کسب دانش و علوم در این زمینه می پردازند و روش های شناخت مشکلات و راه حل آنها را می آموزند. لذا هدف از ایجاد دوره کارشناسی ارشد محیط زیست تربیت متخصص بینی است که با کسب دانش های مربوط بتواند به کار تدریس ، پژوهش ، ارزیابی و برنامه ریزی در جهت استفاده منطقی از محیط زیست کشور و همچنین هدایت امور اجرائی مربوط به آن پردازند.

۲- طول دوره و شکل نظام:

طول این دوره بطور متوسط دو سال است و لی در صورت لزوم دانشجویان مجاز ند حداکثر در طی سه سال این دوره را به پایان برسانند. شکل نظام نیم سالی است و هر سال تحصیلی شامل دو نیمه سال و هر نیم سال بعدت ۱۶ هفته می باشد.

۳- تعداد واحدهای درسی :

تعداد واحدهای درسی دو: کارشناسی ارشد رشته محط زیست ۳۲ واحد به ترتیب زیر می باشد:

۱۱

-دوس اصلہ (مشتہ ک سہ گاٹھ) :

واحده

卷之三

١٤

- ٢٩٤ -

17

- ۱۰ -

121

三

۴- نقش و نوانایی فارغ التحصیلان

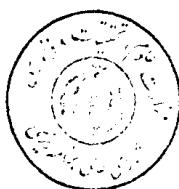
فارغ التحصیلان این رشته بعنوان کارشناسی رشد ب توجه به آگاهیهایی که در زمینه های مختلف محیط زیست کسب کرده اند، قادر خواهند بود بعنوان مرسی در مؤسسات آموزشی، بصورت پژوهشگر در موسسات تحقیقاتی مربوط و به عنوان کارشناسی در سازمانهای اجرانی از جمله سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان فضای سبز، پارکها، شکارگاهها، تالابها و غیره به انجام وظایف محوله پردازند و در ارائه طرحهای محیط زیست و نظارت بر اجرای آنها مفید و موثر واقع شوند.

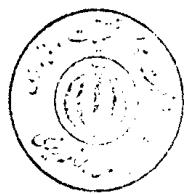
۵- ضرورت و اهمیت

با توجه به توسعه زیاد کثور، تعداد کثیر شهرها و تعداد جمعیت بیان و رشد شهرنشینی، وجود کارشناسان ارشدی که در حل مسائل زیر بتوانند چاره جویی کنند از اهمیت بسیاری برخوردار است.

- ۱- مسائل مربوط به اثرات سوء شهر نشینی و احداث مجتمع های صنعتی و کشاورزی و همکاری با متخصصین مربوط برای احداث مجتمع های شهری، صنعتی و روستائی.
- ۲- مسایل اکو سیستمهای طبیعی و نیمه طبیعی کثور.
- ۳- برنامه ریزی پارکهای ملی و جنگلی
- ۴- تعیین توان سرزمهنهای مختلف برای استفاده های کشاورزی، جنگلداری، آبزی پروری، مرتعداری، پارکداری و استفاده زمین و آب در چهارچوب طرح آمايش سرزمین.
- ۵- مسایل اکولوژی حیات وحش و زیستگاهها.

متخصصین این رشته می توانند در سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت جهاد کشاورزی، شهرداریها، وزارت نیرو، سازمان برنامه و بودجه به ارائه خدمات ارزشمند خود پردازند.

فصل دوم

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد

رشته محیط زیست

۱۱ واحد	- دروس اصلی (مشترک مهندسی)
۹ واحد	- دروس گواش (فرصی)
۶ واحد	- دروس انتخابی
۶ واحد	- پایان نامه
۱ واحد	- سمینار

۳۲ واحد

جمع

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد محیط زیست

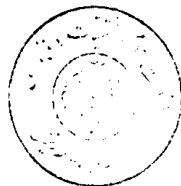
الف- دروس اصلی (مشترک بین سه گرایش)

پیش‌نیاز	ساعت			نندوزاحد	نام درس	شماره درس
	عملی	نظری	جمع			
ندارد	-	۲۲	۲۲	۲	مدیریت مهندسی داران و مناطق حفاظت شده آمایش سرزیمین سیستم اطلاعات جغرافیایی در محیط زیست آلودگری صنعتی روشن تحقیق پایان نامه سینتار	۱
ندارد	-	۲۲	۲۲	۲		۲
ندارد	۲۲	۱۶	۴۸	۲		۳
ندارد	۲۲	۲۲	۶۴	۲		۴
ندارد	-	۲۲	۲۲	۲		۵
ندارد	-	-	-	۶		۶
ندارد	-	-	-	۱		۷
ندارد	-	-	-			

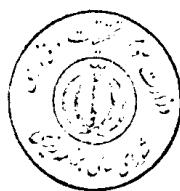
برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته محیط زیست
ب - دروس تخصصی الزامی گراییش زیستگاهها و تنوع زیستی

پیشناز	ساعت				واحد	نام درس	شماره درس
	عملی	نظری	جمع				
ندارد	-	۴۸	۴۸	۳		بوم شناسی تکمیلی مهره داران	۸
ندارد	-	۲۲	۲۲	۲		مدیریت تالابها و پرندگان مهاجر	۹
ندارد	-	۲۲	۲۲	۲		مدیریت تنوع زیستی	۱۰
ندارد	-	۲۲	۲۲	۲		ارزیابی زیستگاه	۱۱
				۹		جمع	

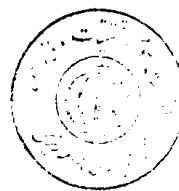
برنامه درسی دروه کارشناسی ارشد رشته محیط زیست
ج - دروس تخصصی الزامی گرایش آلودگی های محیط زیست

پیشیاز	ساعت			واحد	نام درس	شماره درس
	عملی	نظری	جمع			
ندارد	-	۴۸	۴۸	۳	آلودگی دریا	۱۲
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	پسماندها و بازیابی از آنها	۱۳
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	آلودگی محیط زیست تکمیلی	۱۴
ندارد	۳۲	۱۶	۴۸	۲	مکانیابی و طراحی دفن زباله	۱۵

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته محیط زیست
د- دروس تخصصی الزامی گرایش ارزیابی و آمایش سرزمهین

ردیف شماره درس	نام درس	واحد	ساعت			ردیف شماره پیشواز
			جمع	نظری	عملی	
۱۶	ارزیابی اثرات توسعه	۲	۳۲	۲۲	-	۲
۱۷	سنگشن از دور نکمبلی	۳	۶۴	۲۲	۳۲	ندارد
۱۸	ارزیابی سرزمهین	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲
۱۹	کارگاه، ارزیابی و برنامه ریزی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	ندارد
اجماعی						

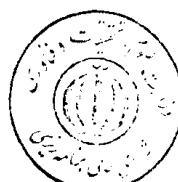

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد محیط زیست

۵- دروس تخصصی انتخابی *

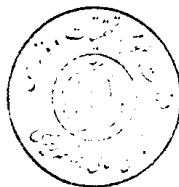
ردیف	ساعت				واحد	نام درس	شماره درس
	عملی	نظري	جمع				
۱	-	۲۲	۲۲	۲		بومی شناسی جمعیت	۲۰
۲	-	۲۲	۲۲	۲		ارزیابی زیستگاه تکمیلی	۲۱
۳	-	۲۲	۲۲	۲		زنگنه تکمیلی	۲۲
۴	-	۲۲	۲۲	۲		شیوه آلاتیه ها	۲۳
۵	-	۲۲	۲۲	۲		الودگی آبهای سطحی و زیرزمین	۲۴
۶	-	۲۲	۲۲	۲		تصفیه فاضلاب	۲۵
۷	-	۴۸	۴۸	۲		ابریزی و محیط زیست	۲۶
۸	-	۲۲	۲۲	۲		تعیین ظرفیت برده زیستگاه	۲۷
۹	-	۲۲	۲۲	۲		آمایش رایانه ای سرزین	۲۸
۱۰	-	۲۲	۲۲	۲		نقشه های گیامی (کارتوگرافی گیامی)	۲۹
۱۱	۲۲	۲۲	۶۴	۲		برنده شناسی	۳۰
۱۲	-	۲۲	۲۲	۲		اکولوژی شهرنشینی	۳۱
۱۳	۲۲	۲۲	۶۴	۲		روشهای پیشرفته آماری	۳۲
۱۴	-	۴۸	۴۸	۲		برنامه نویسی رایانه	۳۳

* از مجموعه دروس تخصصی انتخابی اخذ ۵ واحد در رابطه با گرایش و با نظر گروه الرامی است.

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد
رشته محیط زیست

مدیریت مهره داران و مناطق حفاظت شده

۱

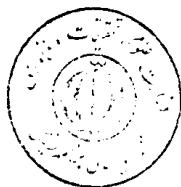
تمداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز: ندارد

سرفصل :

حفاظت حیات وحش (جنبه های علمی ، اقتصادی - اجتماعی و فنی) ، استراتژی ها ، معاهدات و کنوانسیون هایی که در تدوین استراتژی حفاظت باید مورد نظر قرار گیرند- رده های تهدید جدید - تحلیل زیست مندی جمیعت ها - مدیریت حیات وحش - بررسی تئوری های مدیریت با تأکید بر مدیریت سازگار (Adaptive management) - رابطه علم و مدیریت ، توصیف روشهای علمی پکار رفته برای کسب شناخت در زمینه حیات وحش - محدودیت های بوم شناسی و بویژه پژوهش های کاربردی بوم شناسی - ارائه مقالات به وسیله دانشجویان در زمینه علم و مدیریت حیات وحش با کاربرد مطالعات موردنی به عنوان مثال : مناطق حفاظت شده ، تاریخچه و فلسفه وجودی آنها ، کنوانسیون ها ، معاهدات و کنفرانس های مهم مربوط به مناطق حفاظت شده ، مشکلات مناطق حفاظت شده ، اهمیت مناطق حفاظت شده از نظر حفظ تنوع زیستی ، طبقه بندي مناطق حفاظت شده ، ارزیابی مناطق جدید برای گنجانده شدن در شبکه مناطق حفاظت شده . کریدورها و نقش آنها در حفظ تنوع زیستی - زون بندي در پارک های ملی- تاسیسات و نحوه آماده سازی مناطق حفاظت شده برای استفاده مردم .

آمایش سرزمهن

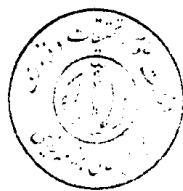
٢ تعداد واحد :

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

سرفصل :

مقدمه (ماهیت، ویژگیهای و تعریف سرزمین، تاریخچه استفاده از اراضی در ایران) اصول آمایش سرزمین- ارزیابی و طبقه بندی استعداد اراضی و روشهای تهیه نقشه استعداد و قابلیت اراضی - چگونگی استفاده از اطلاعات اقتصادی و اجتماعی منطقه مورد عمل - روشهای استفاده از گزارشها و نقشه های خاکشناسی و قابلیت اراضی - استفاده از نقشه ها و گزارشهای زمین شناسی و هیدرولوژی و رسوب سنجی - استفاده از نقشه های توبوگرافی و عکسهای هوایی - تعیین اولویتها، تصمیم گیری و تهیه طرحهای استفاده از اراضی و آمایش سرزمین - مدیریت سرزمین در ایران (رابطه برنامه ریزی و رفتارهای اجتماعی، موسسات ذیربیط در اداره سرزمین طرحهای جامد).

سیستم های اطلاعات جغرافیایی در محیط زیست

۳

تعداد واحد : ۲

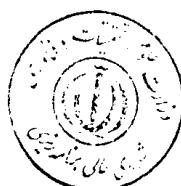
نوع واحد : ۱ واحد نظری ، ۱ واحد عملی

پژوهشیان: ندارد

سرفصل:

نظری : ارکان بربانی و وظایف GIS، مدل سازی دنیای حقیقی در GIS، مدلسازی گرافیکی در GIS، انواع بانک های اطلاعاتی، مدل رقومی زمین وکوری، کمیت داده ها، منابع خطاب داده، در GIS، توابع مهم GIS، تهیه نقشه های شب و جهت و طبقه بنده آن، تهیه نقشه هیسومنتری، تهیه نقشه واحد شکل زمین، مدل سازی افقی و عمودی داده ها، روش های مختلف تلفیق داده های موضوعی، تهیه نقشه توان اکولوژی، GPS و نقشه برداری با آن، مکان یابی با GIS، مسیر یابی خودکار با GIS، تهیه نقشه های خروجی و نهایی.

عملی : تسلط کامل به یک GIS رستر پایه و یک GIS بردار پایه، تهیه نقشه های فیزیوگرافی (رسنی و برداری)، تهیه نقشه توان اکولوژی، تهیه نقشه های خروجی، اجرای توابع مختلف، نقشه برداری با GPS دستی و رسم نقشه در GIS، اجرای پروژه های کوچک در زمینه های آمايش، مکان یابی، مسیریابی.

3

آلودگی های صنعتی

٣ تعداد واحد :

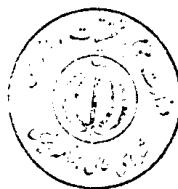
نوع واحد: ۲ واحد نظری . ۱ واحد عملی

مشنیاز: ندان

سرفصل

نظری: مقدمه ای بر آنودگیهای محبیط - آنودگیهای حاصل از صنایع: صنایع شیمیائی - صنایع ذوب آهن و فولاد - صنایع فلز کاری - صنایع استخراج نفت و پالایش آن - صنایع چوب و کاغذ سازی - صنایع چرم سازی و پوشک - صنایع مواد غذایی - صنایع شیشه و سرامیک سازی - صنایع سیمان، گچ و آهک - آنودگیهای حاصل از نیتروگاههای تمسی - مؤسسه کشاورزی - آنودگیهای صوتی - ثبات سمی مواد آنوده کننده روی موجودات زنده و غیر زنده - بروزرسی اقتصادی و اجتماعی آنودگی های محبیط .....

عملی : بازدید از عمل ها و روند های صنایع مختلف - آشنای با وسائل نمونه برداری و اندازه گیری - تشخیص و سنجش مواد آلوود کننده.

(۱۶)

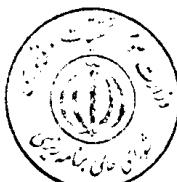
روش تحقیق

۵

نمداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

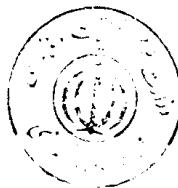
پیشگاز: ندارد

صرفصل :

- تعریف تحقیق - اصل علیت - پیش داوری - تحقیق سویزکیو - تحقیق ایزکیو - اندازه گیری -
- تعریف علم و فلسفه و تفاوت بین آنها ، اعتبار علمی ، اقسام استدلال بدون اعتبار علمی - وضعیت های استاتیک و دینامیک .
- طرح ماله و هدف تحقیق: ملاکهای گروه بندی تحقیق از لحاظ نوع تحقیق و از حیث سطح معلومات محقق و از نظر نوع انتشار نتایج تحقیق - نظریات شخص و تماس با اشخاص صاحب نظر و بررسی انتشارات فبلی در مورد ماله و هدف تحقیق - نحوه استفاده از منابع علمی و کتابخانه .
- گروه تحقیق : گروه بندی اشخاصی که در تحقیق شرکت دارند از لحاظ توجه به علم تحقیق - شرایط محقق - سازمان دهنده گروه تحقیق .
- تاریخ تفکر بشر از لحاظ تحقیق علمی : سقراط - افلاطون - ارسطو- منطق ارسطو- سقسطه قرون وسطی - فرانسیس بیکن - دکارت - کانت - هگل - بیس .
- روشهای تجربی تحقیق : روش توافق سروش تفاوت - روش تغییرات - با هم - روش توجه به بقیه عوامل - نکات قابل توجه در تحقیق تجربی - عملیات اجرائی تحقیق برای جمع آوری داده ها (مشاهدات) - آزمایش و مشاهده - تعیین روشهای علمی که باید در تحقیق بکار برده شود - طرح عملیات برای جمع آوری داده ها - اجرای عملیات برای جمع آوری داده ها - استخراج جداول نهانی .
- انواع تحقیق: تحقیق توصیفی - تحقیق تحلیلی - برهان خلف - آزمون فرض - آزمون فرض آماری - قضیه بیس.
- کاربرد علم آمار و احتمالات در تحقیق : همبستگی و رگرسیون - آزمونهای آماری - تجزیه واریانس - تجزیه به عوامل و غیره.

- تبیحه گیری از داده های تحقیق بررسی های گنجینه و مقدمتی - احری محاسبات عمومی -
  - تغییر و تفسیر نتایج در قالب های مختلف .
  - نوشتمن گزارش تحقیق و تدوین فنی و علمی نتایج و همچنین نحوه نوشتن پایان نامه .
  - چگونگی کنترل صحت اجرای عمیبات در مراحل مختلف اجری تحقیق .
  - تصریف : هر دانشجو موظف است یک کار تحقیقی با توجه به موردنیکه در بخش نظری گفته می شود زیر نظر استاد مربوطه انجام داده و گزارش آنرا به استاد تنیم نماید.

پایان نام

۷

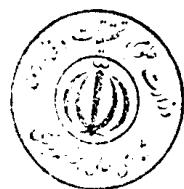
تعداد واحد : ۶

نوع واحد : عملی

پیشناز: ندارد

سرفصل :

انجام یک پژوهه تحقیقاتی در یکی از گرایش های محیط زیست که بر طبق خواهش به تصویر بدانشگاه رسیده است .

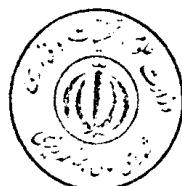
تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری یا عملی

پیشگاز: ندارد

سرفصل :

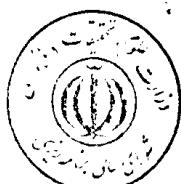
مطالعه و طراحی (اجرا در صورت امکان) پژوهه‌ای در رابطه با محیط زیست با همکاری گروه آموزشی و موسسات اجرایی مربوط به منطقه.

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

صرفصل:

الف: برآوردهای فراوانی جمعیت های مهره داران سبرآوردهای فراوانی جمعیت های مهره داران: فنون نشانه گذاری و صید مجدد با مکرر - برآوردهای فراوانی جمعیت های مهره داران: روش های برداشت و مشاهده مجدد با مکرر - برآوردهای فراوانی: شمارش در کوادرات ها سبرآوردهای فراوانی: روش های ترانسکت و فاصله ای.

ب: تعیین الگوی مکانی جمعیت ها - روش های استفاده از نقشه های تهیه شده از توزیع افراد: - روش های نزدیکترین همسایه - تعیین فاصله تا همسایه های دوم، سوم فنون پیچیده تر - کوادرات های پیوسته: آزمون الگوی مکانی - تعیین دیگر مکانی به کمک روش های فاصله ای: زویه بیت و رابلی - رویه خط کش قائم - آزمون ابرهارد - ترانسکت های با مساحت متغیر شاخص های توزیع برای شمارش در کوادرات ها: نسبت واریانس به میانگین - K توزیع دو جمله ای منفی - ضربیب گرین - نمایه پراکنش موریزیتا - نمایه استاندارد شده موریزیتا - نمایه های فاصله تا نظم کامل.

ج: نمونه گیری و طرح آزمایش: تعیین اندازه نمونه و توان آزمون - طرح های نمونه گیری: تصادفی، سازگار و نمونه گیری سیستماتیک - نمونه گیری پی در پی - طرح های آزمایش.

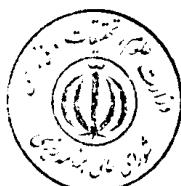
د: برآوردهای پارامترهای جامعه: ضرایب تشابه و تحلیل خوش ای معیارهای تنوع گونه ای - معیارهای مربوط به نیچ و ترجیح منابع.

ه: مباحث متفرقه مربوط به بوم شناسی تکمیلی مهره داران: برآوردهای میزان بقاء - تغییر شکل داده ها - تکرار پذیری - خطوط روند مرکزی در رگرسیون - اندازه گیری تغییر پذیری زمانی جمعیت ها - فنون جک نایف و بوت استرپ.

تمداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشواز: ندارد

سرفصل:

پیش گفتار - کلیاتی راجع به پرندگان مهاجر در ایران - زیستگاه . عادات و خصوصیات پرندگان مهاجر - مطالعه زندگی پرندگان مهاجر - نامگذاری قسمتهای ظاهری پرندگان - چگونگی شناخت پرندگان - مهاجرت پرندگان مهاجر در ایران - مهاجرتهای داخلی . خارجی . گذرگاه - فصل مهاجرت - مبدأ مهاجرت - مدت توقف در نالابهای مختلف - جمعیت پرندگان مهاجر - ارائه نقشه نالابها - موقعیت جغرافیائی نالابها - حفظ و حمایت از نالابها - جلوگیری از آسودگی محیط در نالابها - بهسازی اطراف نالابها - تهیه طرحهای نفرجگاهی - روش تحقیق در مورد پرندگان مهاجر - ارائه برنامه های مبسوط سازمان حفاظت محیط زیست در ارتباط با مهاجرت پرندگان - حلقة گذاری پرندگان مهاجر جهت تعیین مسیر مهاجرت - رده بندی پرندگان مهاجر - بازدید دانشجویان از مناطق مختلف .

مدیریت نوع زیستی

۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز: ندارد

سرفصل :

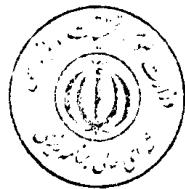
تعريف نوع زیستی ، راهبردها و معاهدات جهانی و ملی در زمینه نوع زیستی ، مسائل مربوط به حفظ نوع زیستی (افراش طبیعت ، وارد شدن گونه های بیگانه ، توسعه بسی رویه ، ....) توسعه پایدار ، سیاست گذاری ، عدم موفقیت بازار ، عدم موفقیت برنامه ریزی ، مسائل مالکیت ، فقر و توزیع نا عادلانه ثروت ، مدیریت پایدار ، نیازهای مدیریت پایدار ، مطالعات مورده در مورد مدیریت نوع زیستی که توسط دانشجویان ارائه خواهد شد.

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پشیاز: ندارد

سرفصل :

کلیاتی راجع به مناطق حفاظت شده ایران - اهمیت حفاظت از حیات وحش و زیستگاهها - وضعیت حیات وحش در زیستگاههای ایران - تخریب و قطعه قطعه شدن زیستگاهها - رابطه بین وسعت زیستگاهها و تنوع گونه ای - اثرات حاشیه ای و قطعه قطعه شدن زیستگاهها - بحث در مورد MVA, MVP - روند تخریب زیستگاههای ایران - روش‌های ارزیابی زیستگاه HIS - عوامل موثر در تخریب زیستگاهها - تاثیر انواع توسعه روی زیستگاهها و حیات وحش - نحوه تعیین و رتبه بندی کیفیت زیستگاهها.

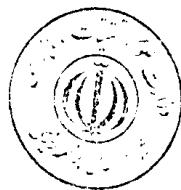
آلودگی دریا

۱۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناز: ندرد

سرفصل :

مقدمه در اهمیت موضوع - تعاریف و ترمینولوژی مباحث دریا و اقیانوس - خصوصیات فیزیکی، شیمیایی بیولوژیکی و زمین شناسی دریا - منابع آلاینده های دریایی - (پساهای کشاورزی، منازل، صنایع، تاسیسات ساحلی تاسیسات دریایی، کشتی ها، سوانح، نشت های طبیعی) - آلاینده های دریایی و انواع آن (نفت و مواد نفی - فلزات سکگین - مواد رادیواکتیو- پاتوژن ها و مواد زائد دترجنت ها و حرارت) اثرات مواد آلوده کننده ها بر اکوسیستم ها و آبزیان دریایی - روش های مقابله با آلودگی ها و سوانح دریایی روشهای زدودن ضایعات نفتی (در دریا، در ساحل و صخره ها، ضایعات نفتی زیر بیخ) - مقابله و دفع ضایعات حاصل از پهلو گرفتن کشتی ها در سواحل و ایجاد تاسیسات بندری - دفع مواد زائد حاصل از لایروبی کشتی ها - روش های بیوتکنولوژی در مبارزه با آلودگی های دریایی - قوانین موجود مقابله با آلودگی های دریایی ، منابع آلاینده خلیج فارس و دریاچه خزر، خود پالانی اکوسیستم های آبی، کنوانسیون و تعهدات موجود در زمینه آلودگی دریاهای .

پسماندها و بازیابی از آنها

۱۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل :

پسماندها و مکانیسم تشکیل آنها - آمارهایی در مورد پسماندها - طبقه بندی پسماندها -
پسماندهای صنعتی - پسماندهای کشاورزی و دامداری - پسماندهای شهری و روستائی - روشهای
جمع آوری و دفع پسماندها (دفن بهداشتی - سوزاندن - کمبودست کردن) - روشهای بازیابی از
پسماندها : بازیابی از پسماندهای صنایع : صنایع شیمیائی - صنایع ذوب آهن و فولاد - صنایع
فلزکاری - صنایع چوب و کاغذ - صنایع نفت - بازیابی از پسماندهای شهری - اهمیت بازیابی
پسماندها .

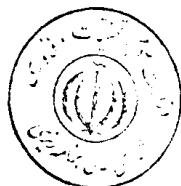
آلودگی محیط زیست نکملی

۱۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز: ندارد

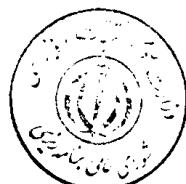
سرفصل :

مقدمه ای بر آلودگیهای محیط زیست ، روشهای اندازه گیری آلودگی ها در خاک، آب و هوا .
بررسی اثر غمالینهای صنعتی ، کشاورزی و شهری بر آلودگی محیط ، بررسی انتقال آلاینده ها از
محیط خاک به منابع آب سطحی و زیرزمینی ، بررسی تأثیر آلودگی خاک بر هوا و هوا بر خاک ،
کاربرد مدلها ریاضی در تعیین انتقال آلاینده در آب و خاک ، بررسی اثر آلودگیها بر موجودات
زندگان .

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشناز: ندارد

سرفصل :

- روش‌های دفع مواد زائد جامد (دفن مواد زائد در زمین، کمپوست و سوزاندن) - مکان یابی محل دفن مواد زائد (خصوصیات زمین شناسی، خصوصیات ژئوهیدرولوژی، خصوصیات خاکشناسی، خصوصیات هیدرولوژی و خصوصیات هواشناسی با تکیه بر تعیین جهت بادهای غالب منطقه) - روش‌های مختلف دفن در زمین (روش سطحی، روش سراشیبی، روش دره ای و ....) - لاینرها لندفیل: رس و مواد مصنوعی (ژنوستیک، ژنوستکستابل، ژنمبران، ژنونت)، خصوصیات لاینرها و کنترل کیفیت آنها، لاینرها منفرد و مضاعف رسی و مواد مصنوعی، پیشرفت‌های جدید در سیستم لاینرها - برآورد حجم شیرابه تولیدی یک لندفیل (روشهای محاسباتی و مدل‌های کامپیوتری) - زهکشی و دفع شیرابه لندفیل - جمع آوری و کنترل حرکت گاز در لندفیل - پوشش روی لندفیل . روش‌های مختلف پوشش و خصوصیات مربوطه .

عملی : بازدید از لندفیلهای موجود، آزمایش‌های مختلف آزمایشگاهی و صحرایی تعیین هدایت هیدرولیکی خاک محل دفن مواد زائد جامد، روش بار ثابت، روش بار متغیر، روش استوانه مضاعف و روش تراوش سنجش گلف، مقایسه هدایت هیدرولیکی خاک با آب و شیرابه لندفیل، آنسایی با مدل‌های کامپیوتری برآورد شیرابه لندفیل (مدل HELP) .

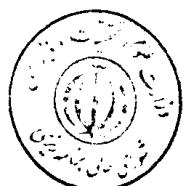
ارزیابی اثرات توسعه

۱۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز: آمایش سرزمهین

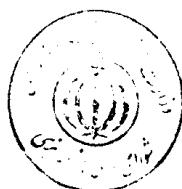
سرفصل :

بیان هدفهای طرح و توسعه - تعیین حدود طرح توسعه - شناسائی تغییرات ممکنه - تعیین اثرات نخستین و دومین - ارزیابی تغییرات ممکنه - روش‌های ارزیابی (مقایسه با فهرست نمودارها - ماتریس - شبکه ها - رویهم گذاری نقطه ها - روش نا منظم - استنتاج اطلاعات موجود) - تعیین بعد و اهمیت تغییرات - جمع بندی تغییرات - مبادله اطلاعات - تصمیم گیری نهایی در مورد اثرات توسعه طرح .

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی

پیشگاز: ندارد

سرفصل:

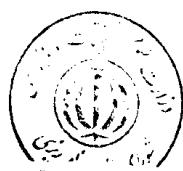
نظری: آشنایی با انواع داده های ماهواره ای، فرمت داده های ماهواره ای و تبدیل آنها، خطاهای رادیومتری و هندسی موجود در داده های ماهواره ای و منشاء آنها، روش های تصویبات هندسی، تصویب ارتقی، تصویب illumination در تصاویر، روش های تهیه واقعیت زمینی و معیارهای برآورد صحت و طبقه بندی کنشه های Fuzzy و تجزیه طیفی (Spectral unmixing) آشنایی با سنجش از دور فرا طیفی (Hyperspectral)، راداری، روش تجزیه و تحلیل آماری آشنایی با سنجش از دور فرا طیفی (Measurment analysis)، تهیه تصویر نقشه، تلفیق سنجش از دور و GIS، ارائه نمونه هایی از کاربرد سنجش از دور در محیط زیست.

عملی: آشنایی عملی با انواع داده های ماهواره ای، فرائت و تبدیل انواع فرمت ها، بررسی کیفیت رادیومتری و هندسی، تطبیق هندسی، تصویب رادیومتری، انجام بازسازی ها، تجزیه و تحلیل به روشهای مختلف، تهیه یک تصویر نقشه، طرح و اجرای یک پروژه کوچک.

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : ۱ واحد نظری ، ۱ واحد عملی

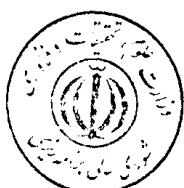
پیشیاز: آمایش سرزمین

سرفصل :

نظری : پارامترهای تشکیل دهنده سرزمین جهت شناسانی منابع فیزیکی و زیستی - شکل زمین(شبب ، جهت ، ارتفاع ، هیدروگرافی) - رابطه شکل زمین و منابع فیزیکی و زیستی - واحد های شکل زمین بعنوان پایه واحدهای زیست محیطی - روشهای تعیین واحد زیست محیطی - واحد های زیست محیطی بعنوان پایه ارزیابی سرزمین - روشهای ارزیابی سرزمین بر حسب واحد زیست محیطی .

عملی : طرز تهیه نقشه های شبب ، جهت ، ارتفاع ، هیدروگرافی - واحد شکل زمین و واحد زیست محیطی - ارزیابی بر روی نقشه - کنترل نقشه ها و ارزیابی بعمل آمده - ارائه پروژه ارزیابی سرزمین.

٢ واحد و عدد :

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

سینیا: ندارد

سرفصل :

نظری : تعیین موضوع، تعیین اهداف برنامه ریزی و انتخاب روش - ویژگیهای واحدهای زیست محیطی و توان اکولوژیکی آن - جمع آوری اطلاعات راجع به محیط انسانی شهر و روستا و فعالیتهای کشاورزی، صنعت، خدمات در منطقه مورد مطالعه و تشریفات محیطی عملکرد شامل آبودگی آبها، آبودگی خاک، آبودگی هوا و آبودگی صونی - روش های برنامه ریزی محیط زیست و انتخاب فاکتورهای اصلی تأثیرگذارنده در منطقه نمونه - تجزیه و تحلیل اطلاعات با روشهای مریبوطه - تعیین امکانات و محدودیتهای ذاتی - مشخص نمودن امکانات و محدودیت اقتصادی برنامه ریزی و سیاست های توسعه و امکانات اجرایی - تعیین طرح و برنامه محیطی (طرح جامع محیطی) - ضوابط و مقررات اجرانی - برنامه ریزی جزئیات اجرانی.

عملی : طرز تهیه نقشه های شب، جهت، ارتفاع، هیدروگرافی، واحد شکل زمین و واحد زیست محیطی، ارزیابی، بر روی نقشه. کنترل نقشه ها و ارزیابی به عمل آمد، ارانه پروره ارزیابی سرزمین.

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز: ندارد

سرفصل :

مقدمه ، مروز ، تعاریف کلی - الگوهای رشد جمعیت - بررسی سازه های موثر بر رشد و کاهش
جمعیت : غذ ، پناه ، رفتار، فیزیولوژی ، زنیک ، اقتصادی و ضعمه خواری و غیره، ظرفیت برد و
اهمیت و تأثیر آن در پویایی جمعیت - الگوهای کامپیوتری موجود درباره پویایی جمعیت .

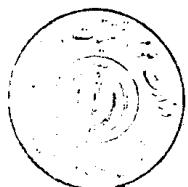
ارزیابی زیستگاه تکمیلی

۲۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

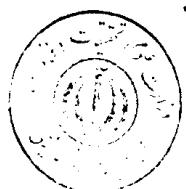
سرفصل:

تعريف زیستگاه، اهمیت زیستگاه به عنوان شالوده ارزیابی های زیست محیطی، روش های ارزیابی زیستگاه، (HEP)، استاندارد های لازم بر تشکیل نمایه های مناسب بودن زیستگاه (HIS)، مدل های رایانه ای مربوط به ارزیابی زیستگاه، ارزیابی زیستگاه برای گونه های گزیده شده حیات وحش بوسیله دانشجویان و ارائه آن در کلاس.

نوع واحد : ۲

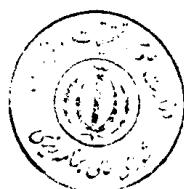
تعداد واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

سرفصل :

مبانی ژنتیکی تنوع زیستی (Biodiversity) - تنوع زیستی (Genetic Variation) - نظریه های ژنتیکی تکامل (Neutral theory- Balancing selection) - فاکتور ژنتیک مولکولی (AFLPs- Satellites- RAPDs- nDNA , mtDNA) - مارکرهای پروتئینی، Hardy- Weinberg تخمین فراوانی الی و ژنتیکی - تعیین فاصله ژنتیکی (Genetic distance) - قانون Hardy- Weinberg تخمین فراوانی الی و ژنتیکی - اندازه گیری تنوع ژنتیکی (Heterozygosity) - ساختار ژنتیکی جمعیت - خزانه ژنی - جریان ژنی (Gene flow) - اثر مهاجرت (Migration) ، جهش (Mutation) و بهگزینی (Gene pool) در ساختار ژنتیکی جمعیت - همخوئی (Inbreeding) و تاثیر آن بر ساختار ژنتیکی (Selection) جمعیت - محاسبه ضربه همخوئی - پیشامد ژنتیکی (Genetic drift) - اثر بنیانگذار (Founder effect) - تکناهای ژنتیکی - (Bottlenecks) - اندازه موثر جمعیت (Effective population size) - اثر نابسامانیهای محیط زیست (آلودگیها- فرسایش- از بین رفتن جنگلها و مراعع ، توسعه کویر ، شکار و صید و ...) بر ساختار ژنتیکی جمعیت - صفات کمی و تکامل (ماهیت صفات کمی - QTL - تخمین واریانس ژنتیکی و وراثت پذیری- بهگزینی در جمعیتهای طبیعی).

نوع واحد : ۲

تعداد واحد : نظری

پیشناز: ندارد

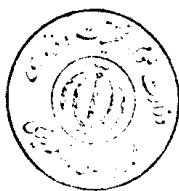
سرفصل :

آلودگی هوا (معرفی ترکیبات ، کلر، فلوئورو کربن ها، هیدروکربن ها (POM) - سرب - جبوه ، اکسیدهای ازت ، کربن ، گوگرد، (PCB) ، وینیل کلراید ها)- منابع تولید - بررسی اثرات و واکنشهای مختلف (اکسیداسیون ، واکنشهای نوری ، تجزیه) - (الاینده های ناشی از دود (Smog) و بو ، (Odor) - شیمی دود - شیمی بو - الاینده های موجود و منابع تولید آنها - راههای مبارزه شیمیایی.

آلودگی آب (آلودگی ناشی از نفت و فاضلاب کشتی ها) - شیمی مشتقات نفت - فرآیند اثرات شیمیایی آن بر آبزیان - آلودگی آب در رابطه با پسماندهای صنعتی (شیمی مواد شیمیایی ناشی از صنایع چوب و کاغذ، نفت و ذغال سنگ - پلاستیک و لاستیک - صنایع فلز کاری، حمل و نقل و ...) - راههای جلوگیری و تصفیه پسابهای صنعتی - الاینده های کشاورزی (ترکیبات شیمیایی پسماندهای گیاهی و حیوانی ، مواد شیمیایی مصرفی در کشاورزی ، فرآیندهای شیمیایی فرایند خاک و اثرات آن بر محیط زیست) - حشره کشها و علف کشها (تاریخچه استفاده از حشره کشها شیمیایی و انواع مهم آنها ، اثرات حشره کشها و علف کشها - روشهای کنترل ، شیمی حشره کشها و علف کشها) - داروها - افزودنی های خوراکی و لوازم آرایشی (تاریخچه ، انواع مهم آنها ، چگونگی ایجاد و مسمومیت اثرات جانی داروها و افزودنی های خوراکی ، شیمی داروها و افزودنی های خوراکی و لوازم آرایشی).

آلدگی آبهای سطحی و زیرزمینی

۲۴

نوع واحد : ۲

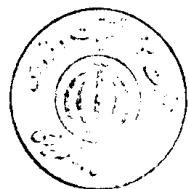
تعداد واحد : نظری

پیشیاز: ندارد

مرفصل :

معادلات تعادل جرم برای بررسی ویژگیها و توزیع حجمی و زمانی آلاینده‌ها در آبهای سطحی، نقش فرآیندهای بیوشیمی و انتقال جرم در منابع اکسیژن آبهای سطحی، آشنایی با موارد مختلف آبهای سطحی آلوده، پروژه، پسابها و مسائل تخلیه آنها در آبهای جاری و ساکن، نقش صنایع، معادن و کشاورزی در آلدگی آبهای زیرزمینی، بررسی آلدگی آبهای سطحی و زیرزمینی در کشور.

- نوع واحد : ۲
- تعداد واحد : نظر
- پیشنباز: ندارد

سُرْفَصَلٌ :

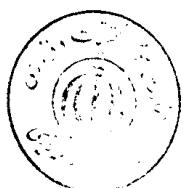
مقدمه: مشخصات فاضلاب شهری و مقایسه آن با فاضلاب های صنعتی، ضرورت و اهمیت تصفیه فاضلاب، پیش بینی، جمع آوری و اندازه گیری داده ها و اطلاعات مورد نیاز منابع ایجاد فاضلاب، اهداف تصفیه، روشهای متداول تصفیه فاضلاب.

تصفیه فیزیکی: آشغالگیری، متعادل سازی، دانه گیری، شناور سازی، ته نشینی (تثوری، انواع، عوامل موثر در ته نشینی).

- تصفیه بیولوژیکی : اصول تصفیه ، بیولوژیکی ، راکتورهای بیولوژیکی ، فرآیندهای بیولوژیکی ، آشنائی با سیستمهای متدالوں تصفیه بیولوژیکی شامل فاصله برکه ثبیت ، لاغون با هوا ده ، لجن فعال ، صافی چکنده ، بسترهای چرخنده بیولوژیکی و راکتورهای بی هوازی تصفیه فاضلاب .

- تصفیه نهایی: گند زدایی، حذف ازت و فسفر، زدایش مواد ملعق و تخم انگل، زدایش مواد غیر قابل تجهیز بپرلوژیکی.

- تصفیه لجن مازاد : محاسبه مقدار لجن مازاد، تغليظ ، هضم، آبگیری و دفع آن .

نوع واحد : ۳

تمداد واحد : نظری

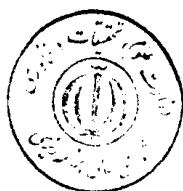
پیشیاز: ندارد

سرفصل :

تعاریف - تقاضای انرژی در بخش خانگی - تقاضای انرژی در بخش صنعت - تقاضای انرژی در حمل و نقل - تقاضای انرژی در سایر بخشها - کاربرد منطقی انرژی - مصرف انرژی در جهان و ایران - ذخایر انرژی در جهان - انواع انرژی : سوختهای فسیلی - انرژی هسته ای - انرژی پاک - آبودگی های ناشی از تولید و مصرف انرژی .

تعیین ظرفیت برد زیستگاه

۲۷

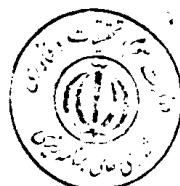
نوع واحد : ۲

تعداد واحد : نظری

پیشناز: ندارد

سرفصل :

مقدمه (بیان هدف) - تعریف ظرفیت برد - ظرفیت برد اقتصادی - ظرفیت برد بردهاری - ظرفیت برد انسانی - عوامل مؤثر بر ظرفیت برد - ظرفیت برد اکولوژیک.

نوع واحد : ۲

تعداد واحد : نظری

پیشباز: ندارد

سرفصل :

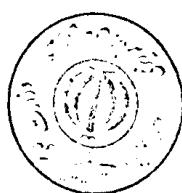
تاریخچه آمایش رایانه ای و استفاده GIS در آمایش سرزمین، تفاوت های آمایش دستی با آمایش رایانه ای (GIS)، ورود داده های اکولوژیکی، اقتصادی اجتماعی و کالبری و نقشه سازی لایه در GIS، نحوه ذخیره سازی و مدیریت لایه ها و ایجاد بانک اطلاعاتی در GIS، چگونگی تبدیل مدلهای حرفی به مدلهای ریاضی در GIS (با ابعاد اکولوژیکی، اقتصادی اجتماعی و کالبری)، طبقه بندی داده ها، تولید لایه های جدید در بانک اطلاعاتی براساس کلاسه ها و پارامترهای مورده نیاز مدل ها، رویهم گذاری لایه های اطلاعاتی بر مبنای طبقه بندی داده ها و به منظور تعیین یگان های همگن زیست محیطی، ارزیابی توان اکولوژیکی با اقتصادی اجتماعی یگان ها بر مبنای مدل ها با استفاده از کدنویسی یا پرسجو از بانک اطلاعاتی و در نهایت تعیین توان اکولوژیکی با اقتصادی اجتماعی برای استخراج کاربری های مناسب و مجاز، تعیین اولویت بین کاربری های مجاز با استفاده از کدنویسی یا پرسجو از بانک اطلاعاتی در GIS و ارانه کاربری های بهینه (آمایشی)، بررسی میزان انطباق کاربری های بهینه با کاربری های فعلی ارضی در GIS و پردازش های آماری.

ଶ୍ରୀ କିମ୍ବା ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର

卷之三

三

ମୁଖ୍ୟମାନ : କିମ୍ବା କିମ୍ବା, କିମ୍ବା କିମ୍ବା

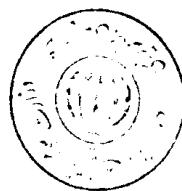

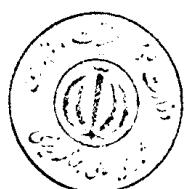
“સ્વરૂપ સુલોગ”

1

କର୍ମଚାରୀ ହେଲାନ୍ତି - କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାନ୍ତି - କର୍ମଚାରୀ ହେଲାନ୍ତି -

କର୍ମଚାରୀ
କର୍ମଚାରୀ
କର୍ମଚାରୀ

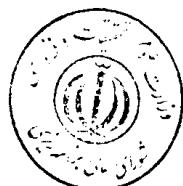
نوع واحد :

نعداد واحد : نظری

پیشگاه: ندارد

سرفصل :

نقشه های گیاهان طبیعی - طبقه بندی گیاهی - خواص رویشگاه گیاهی - مقیاس نقشه های گیاهی - استفاده از نقشه های هوایی - نمونه نقشه زنگ آمیزی - مرز نقشه های گیاهی - لوازم تهیه نقشه های گیاهی - نقشه های گیاهی در مقیاس کوچک - نجزیه و تحلیل نقشه های گیاهی - نقشه بر مبنای پوشش فعلی - روش برآن بلازکه در نقشه ها - روش کوسن در نقشه ها - استفاده از نقشه های گیاهی - مطالعات جغرافیائی - نقشه های گیاهی بر مبنای آب و هوا - نقشه های گیاهی بر مبنای خاک - نقشه های قابل استفاده در جنگلگردی - نقشه های گیاهی بر مبنای عمران منطقه ای - نقشه های قابا، استفاده صنعتی، و اقتصادی .

نوع واحد: ۳
تعداد واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی
پیشیاز: ندارد

سرفصل:

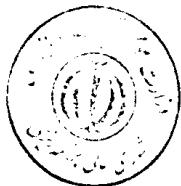
نظری: پیش گفتار - تشخیص پرنده‌گان در رابطه با طرز قرار گرفتن انگشتان، منقار و رنگ - حواس پرنده‌گان - تخم پرنده‌گان - دوران جوچگی - زمان بلوغ - طول عمر - مهاجرت پرنده‌گان - علل مهاجرت - نظم و ترتیب در مهاجرت - سرعت و ارتفاع پرواز در مهاجرت - تلفات در مهاجرت - مهاجرت پرنده‌گان در ایران (مهاجرتهای داخلی، خارجی، گذرگاه) - بررسی مهاجرت پرنده‌گان (طریق مشاهده حلقه گذاری) - جهت بایی پرنده‌گان - طبقه بندی پرنده‌گان و کلید شناسایی آنها: راسته *Ciconiformes* (خانواده *Falconidae*) - راسته *Gruiformes* (خانواده های *Rallidae*, *Dromadidae*, *Charadriidae*) - راسته *Alaudidae*, *Hirundidae*, *Passeriformes* (خانواده های *Strigidae*, *Strigiformes*) - راسته *Corvidae* و *Oriolidae*, *Paridae*.

عملی: تهیه لیست پرنده‌گان در پارکهای مختلف حیات وحش (اعم از بومی یا مهاجر) و علامت گذاری بر روی نقشه منطقه - نصب تورهای نامرئی در منطقه مورد مطالعه به منظور اسیر نمودن پرنده‌گان و علامت گذاری و رها نمودن آنها پس از بیومتری جهت تعیین پرنده‌گان بومی و مهاجر و همچنین مهاجرت آنها - مطالعه منطقه از نظر آب و هوا و پوشش گیاهی به منظور بهبود بخشیدن به زیستگاه پرنده‌گان به ویژه پرنده‌گان بومی - تهیه نمونه هایی از پرنده‌گان منطقه از طریق تاکسیدرمی به منظور ایجاد تمایزگاه از پرنده‌گان هر منطقه.

نوع واحد : ۳

تعداد واحد : نظری

پیشیاز: ندارد

سرفصل :

آشنایی با رایانه و اصول آن - کاربرد رایانه در کارهای علمی و مهندسی - زبانهای برنامه نویسی - اصول برنامه نویسی به زبان فورترن ۴ (دستور های آغاز و پایان - دستورهای انجام - دستورهای شرطی - دستورهای تکرار - عبارات ورودی و خروجی - ... تنظیم فلوچارت) - متغیرهای آندیس دار - عبارت دیمانسیون - زیر برنامه ها - تمرین چند برنامه رایانه ای - مقایسه دستورهای زبان BASIC با فورترن ۴ - آشنایی با مبنی رایانه ها و رایانه ای PC - نحوه استفاده از کامپیوترهای PC در محاسبات - گسترش PC در محاسبات - گسترش . PC جهت ضبط اطلاعات ، رسم منحنی و چاپ نتایج محاسبات .